

Zórestet!

Minden este megjelenő független politikai napilap

II. évfolyam — 32. szám

Péntek

Cluj-Kolozsvár, 1933 február 10

Összhangot

hirdet a kormány félhivatalos lapja Románia többségi és kisebbségi lakosai között azoknak a kijelentéseknek kapcsán, amiket a jelenlegi kisebbségi miniszter tett a napokban. Annak idején, a kisebbségi miniszter kinevezése kapcsán leszögeztük, hogy ez a diszes méltóság nem sajátítható ki a mindenkori kormányrajutó pártok részére. Azt is kétségbe vontuk, hogy a többségi párt tagja lehet-e a kisebbségek egzisztenciális érdekeinek őszinte és tárgyilagos védelmezője, akkor, amikor a nemrég leváltott kisebbségi államtitkár is különbséget tett a saját és a többi erdélyi kisebbségi népek viselkedése, harcmodora között, persze a saját kisebbségi nemzete javára. Ez utat azonban fel kell függeszteni az új kisebbségi miniszter pártállásával felmerült kétségeinket és aggodalmainkat, mert az új miniszter nemrég megértő nyilatkozatot tett a vajdó kérdéssel kapcsolatosan, ami, ha őszinteségében hinnünk lehet, az első komoly lépést jelentheti a kisebbségi kérdés törvényes megoldása felé. Kijelentette a miniszter többek között, hogy ő, aki valamikor szintén kisebbségi volt, a jelen és múlt összehasonlításából, valamint a saját tapasztalásaiból jobban meg tudja ítélni a mai államoknak ezt a legfontosabb és legsürgősebb kérdését, mint az eddigi pártpolitika. A miniszter szerint a kisebbségi politika eddig nem volt egyéb, mint az egyes pártok versengése a kisebbségi szavazatok elnyeréséért, amit azonban a román közvélemény mindaddig visszautasított. Az utóbbi tíz év alatt az egész kisebbségi politika csak abban nyilvánult meg, hogy az uralkodópártok választási egyezményeket kötöttek a kisebbségi pártokkal. Az új miniszter szerint az államnak szüksége van, hogy polgárai között teljes és állandó összhang uralkodjék és ennek természetes és törvényes előfeltétele az, hogy az ország kisebbségi lakosságának is mielőbb meg kell adni az alkalmat arra, hogy az állami életben megtalálja a legfontosabb szükségleteire, legégetőbb kérdéseinek megoldására a lehetőségeket. Ezek után kíváncsian várjuk, mi magyar kisebbségiek is, hogy ezt a komolynak látszó első lépést követni fogja-e a kormány további igazságos és önzetlen kisebbségi politikai tevékenysége.

Miért verhetett gyökeret a kommunista mozgalom Romániában

A szovjet agitál a román-orosz szerződés aláírása érdekében

PÁRIS. A román kormány által elrendelt részleges ostromállapot a nyugati államok között elsősorban Franciaországban keltett feltűnést. A francia külügyminisztériumhoz közel álló „Le Temps” vezércikkben foglalkozik az ostromállapottal. „A Balkánon” című cikke a következőképpen hangzik:

— Európa délkeleti államainak helyzete olyan képet mutat, amelynek súlyát éppen a politikai zavarások közepette, — amelyek az egész kontinensen uralkodnak, — fel kell ismerni. Olyan események, amelyeknek más időkben csak helyi jelentőséget lehet tulajdonítani,

az általános érdekek szempontjából most kivételes jelentőségűvé nőnek. Azok az incidensek, amelyek arra kényszerítették a román kormányt, hogy ostromállapotot hirdessen Bukarestben s a nagyobb centrumokban, az az agitáció, mely a jugoszláv kormányt arra bírta, hogy szigorú rendszabályokat fogantosszon az ellenzék egyes pártvezéreivel szemben és végül az a kedvezőtlen helyzet, amely már hosszú ideje észlelhető a többi Balkán államokban is, olyan együtt test képez, ami komoly elővigyázatot igényel.

Mert valljuk meg az igazat — írja a francia lap — a szovjet egy percig sem feledkezett meg soha Romániáról, amelynek általa megálmodott összeomlása

kitárja előtte a kapuit nyugat felé s Moszkva még sem bocsátotta meg Beszarábia elfoglalását.

Mindezek mellett azonban a szovjet újabb megmozdulása mintha teljesen új okokból történt volna. Ugyanis ezelőtt két esztendővel a szovjet felajánlotta Romániának a megneemtámadási szerződés aláírását, azonban ez a dolog már két éve húzódik, mindannak ellenére, hogy Francia- és Lengyelország közreműködtek. Azonban Titulescu, mint egy távolbalátó megérezte, hogy

a szovjet követelések teljesíthetetlenek és Románia részéről visszautasította az aláírást.

És éppen ez oka annak, hogy akkor, amikor Moszkva nagy lelkesedéssel írta alá a francia-orosz és a lengyel-orosz megneemtámadási szerződést, akkor pont

Románia húzta keresztül számításait és ezt Moszkva sem tudja soha elfeledni.

Hiszen hogy is írhatná alá Moszkva azt a szerződést, amelynek egyik pontja követeli, hogy **mondjon le a Romániában való agitálásáról**

s erre a szovjet elérkezettnek látta az időt, hogy Romániában megkezdje működését. Azonban a román kormány előrelátó volt és mindent megtett, hogy Moszkva hosszú keze, amely Bukaresten keresztül még sokkal távolabb elér, ne dolgozhasson szabadon. Ez a dolog — állapítja meg a francia lap — olyan nemzetközi bonyodalom alapja, amely felett nem lehet napirendre térni, mert az bizonyos, hogy

amíg Moszkva keze agitál, addig a béke nem lehetséges.

— Hisszük — fejezi be a francia lap cikkét, — hogy akad valaki Genfben, aki Litvinovnak ezeket a dolgokat eszébe juttassa.

Románia és a világforradalom

— Néha az az érzésünk, hogy a Balkánon mélyen gyökerező politikai mozgalom lett urrá, amely a jelenlegi társadalmi rendet meg akarja változtatni

és külön céljaira ki akarja használni azokat a belső nehézségeket, amelyekkel a Balkán államok küzdenek.

— A romániai válság és az ostromállapot kihirdetése elegendőnek bizonyítékul és ezt a válságot a jelek szerint a moszkvai szovjet-ügynökök agitációinak kell betudni. Ezek az ügynökök a nyomorra spekulálnak, rendszeresen kihasználják az államok nehézségeit és az ebből fakadó elégtelenséget. Ez

a harmadik internacionálé módszere, hogy a világforradalomhoz, amely az egész kommunista politikának végső célja maradt, eljusson.

Meglepő az, hogy ez a propaganda Romániában gyökeret vert és eredményt hozott, mert hiszen eddig Románia minden kommunista befolyástól mentes volt. Kétségtelen tény az, hogy eddig Románia minden politikai válság és pártharc ellenére is védekezni tudott a kommunista befolyás ellen. Kétségkívül éppen azért, mert

tőszomszédságában van Szovjet-Oroszországnak és érzi azt a veszélyt, amelyet ez az ország Európára jelent.

A nép körében végzett tanulmányozások arra az eredményre vezettek, hogy az országban tulajdonképpen kommunizmus nincsen. Hogyan lehetséges tehát, hogy ennyire bátran és anélkül, hogy a mozgalom fejlődését bárki észrevehette volna, Románia

szembetalálkozzék mélybe gyökerezett mozgalommal,

valóságos összeesküvéssel, amely erőlyes közbelépést igényel, sőt olyan elemekkel is találkozunk, amelyek, bár nem voltak forradalmi szándékúak, könnyű szívvel vesznek részt kalandokban, amelyeknek csak tragikus vége lehet.

MOSZKVA NEM FELEJTI A ROMÁN-OROSZ MEGNEMTÁMADÁSI SZERZŐDÉS MEGHIUSULÁSÁT

PÁRIS. A párisi „Le Journal” mai számában a romániai ostromállapotról és politikai helyzetéről ír cikket. A cikk szerint Moszkva, hogy kényszerítse Bukarestet arra, hogy a megneemtámadási szerződést abban a formában írja alá, amint a szovjet diktálná, azért minden kigondolható izgatást elkövet.

Nincs pénz köztisztaságra

Az isteni gondviselésre bízta a város a téli jég és szemét eltakarítását

CLUJ-KOLOZSVÁR. Kolozsváron talán a legnehézebb feladat a köztisztasági ügyosztályt vezetni. Nem is csoda, hiszen a város közönsége egyebet sem tesz, mint szidja. Szidja azért, mert sárosak az utcák, mert szemetek és mert a félméteres jégpáncél miatt nyaktörő mutatványokat kell végezni, amíg végig megy egy-egy uccán. Egyszóval a köztisztasági osztálynak nem nagy a népszerűsége.

Legérdekesebb a dologban az, hogy maga a város vezetősége sem kívánja vállalni ezt a „népszerűtlenséget”, illetőleg a köztisztasági szörnyszülött apaságát, állig begombolkozik minden attak ellen és hajlandó kereskedelmi vállalatát átala kítani ezt a nagyfontosságú intézményt. Így gondolja a város vezetősége elérni azt a köztisztasági színvonalat, amelynek lennie kellene Kolozsváron. Itt azután kiderül minden: Hiába áll a köztisztaság élén akármilyen kiváló városi szak képzett tisztviselő, ezek a dolgok hiábavalókká lesznek, mert minden a pénz kérdésén mulik.

— Kolozsváron — mondja informátorunk, — körülbelül másfélmillió lejre volna szükség, hogy a város területén a jégpáncélok eltakarítsuk.

Nincs pénzünk, ezért kénytelenek vagyunk várakozó álláspontra helyezkedni. Az enyhe idő rövidesen elsöpri az utcák jégburkolatát... Honnan vegyük mi erre a pénzt,

amikor sokkal súlyosabb megoldásra váró problémáink vannak, melyeket a pénz hiánya miatt nem tudunk megvalósítani.

Évek óta sokat panaszkodik a közönség a szemeteskocsik miatt. Egyrésztől azért, mert

szemétgyűjtésre csak nagyritkán, vagy éppenséggel nem jelentkezik, másrészt pedig amint ezek a szemétgyűjtő kocsik végigbaktatnak Kolozsvár utcáin, kiállhatatlan büzt terjesztenek.

Ezt a problémát részben már

megoldotta dr. A. T. Muresan tanácsos

A napokban két szemétgyűjtő autót helyeztetett üzembe.

Annyiban különbözik ez az autót a szemetes kocsiktól, hogy gyors, higiénikus. Közelebből még két hasonló autót üzembehelyezése van kilátásban és ezzel részben megoldódott a szemétkihordás problémája. De csak részben, mert még nagyon sok kell ahhoz, hogy minden tekintetben a megelégedett ség hangján szóljunk a városi köztisztasági ügyosztályról.

Nem kérdelem, ki vagy?

Azok a tömegek, amelyek tegnap a Szinkör Mozgó pénztárát állandó ostrom alatt tartották, igazolhatják, hogy nem volt túlzás a „Nem kérdelem, ki vagy?”-ot a színon legnagyobb eseményének, legnagyobb operettsikerének hirdetni. A Nem kérdelem, ki vagy? tökéletes operett, egyesíti a jó operett minden erényét és a műfaj minden ágában legelsőrangú nyújt. Csodálatos kiállítás, gyönyörű tájfelvételek, pazar elegancia, zsúfolásig tele rendezői ötletekkel, elbájoló mese, tele romantikával, szerelemmel, egyik pompás sláger a másik után: Robert Stolz zenéje, még mielőtt a

film bejárta volna Európát, már minden városba eljutott. Bolváry rendezői keze sose volt szerencsésebb. És Liane Haid és Gustav Fröhlich színészi teljesítményei minden várakozást felülmúl. A melleszerepeket pedig csupa olyan színész játsza, aki más filmekben az egyedüli sztár szerepét játsza: Szőke Szakáll, Betty Bird, Lotte Lorring, Adele Sandrock, Max Gültstroff, Leonhardt Steckel.

Ajánlatos a jegyeket előre megvásárolni a „Nem kérdelem, ki vagy?” előadásaira, mert a nagy érdeklődés miatt még két pénztár is alig tudta elvégezni a rárótt munkát.

Politikai bosszúból megakadályozták a papot az istentisztelet megtartásában a kolozsmegyei parasztok

CLUJ-KOLOZSVÁR. Érdekes tárgyalása volt tegnap a kolozsvári vidéki járásbírósnak. A vádlottak, négy teuci paraszt, névszerint Petruc Simon, Mázsa Toma, Mázsa Miklós és Irimes Miklós voltak. A négy paraszt politikai okokból haragudott a község papjára s a múlt év augusztus 7-én, amikor

a pap a templomban misézett és a tömjénezővel a kezében végigment a templomban, a 4

paraszt megtámadta, kitépte a kezéből a tömjénezőt és megakadályozta a papot a megkezdett istentisztelet befejezésében.

A pap a szokatlan politikai bosszút jelentette felettes egyházi hatóságának, ahonnan megadták az engedélyt, hogy a vallási szertartásban megakadályozott pap a szentegyház parasztok ellen megindítsa a peres eljárást. A járásbírósa a

APRÓHIRDETÉSEK

SAVANKÉNT 1 LEJ. VASTAGABB BETŰVEL SZEDVE 2 LEJ

HASZNALT RUHAKAT állandóan veszek, eladok. Női dolgokat bizományba elfogadok. Glück, Főter 18.

Egy szoba konyha nagyon olcsón kiadó. Rákóczi-ut 102. sz.

25 LITER BORECET és egy hordó savanyukáposzta olcsón eladó. Cim a kiadóban.

OLCSÓN eladó teljesen új rövid télikabát báránybőrbeléssel. Cim a kiadóban.

ÜVEGFAL megvételre kerestetik. Cimet a kiadóba kérem leadni.

FIATAL kerekese-gégéd alkalmazást keres. Cim a kiadóban.

NAPOS oldalon, gyönyörű szoba 500 lejért kiadó. Donát-ut 96.

HIRSCH VASONTÖRŐ öntő munkásokat azonnal felvessz. Dermata-gyár mellett. Jelentkezni bármikor délelőtt.

HAROM ügyes felszolgálóleány és három konyhaleány felvételre Egyetem mellett, Farkas-utca 7. I. emelet.

EGY szoba konyha kiadó mellékhelyiségekkel együtt. Cim: Uj-utca 29

nem mindennapi perben most tartotta meg a főtárgyalást. Dr. Istrate járásbíró a lehető legnagyobb körültekintéssel vezette le a tárgyalást, amelynek befejezésével a 4 parasztot külön-külön egy-egy havi elzárással és 2-2 ezer lej pénzbüntetéssel sújtotta. Az elítélt parasztok felebbezést jelentettek be.

SZINHAZ és MOZI

ROMÁN OPERA MŰSORA:

Péntek, február 10: *A fehér asszony*. (Opera premier.)

Vasárnap, február 12 (este): *A cigánybáró*.

Hétfő, február 13: *A fehér asszony*.

DACIA MOZGÓ (Szinkör) műsora:

Csütörtökön 5, 7, 9-kor: *Nem kérdelem, ki vagy?* Operett-világláger. Rendezte: Bolváry. Zenéjét szerezte: Robert Stolz. Játsszák: Liane Haid és Gustav Fröhlich.

Pénteken 5, 7 és 9 órákor: *Nem kérdelem, ki vagy?* Operett-világláger. A főszerepekben: Liane Haid, Gustav Fröhlich, Szőke Szakáll, Max Gültstroff, Adele Sandrock, Betty Bird, Lotte Lorring. Rendezte: Bolváry. Zenéjét írta: Robert Stolz.

EDISON MOZGÓ MŰSORA:

Kezlete 3, 6 és 9 órákor: *Viktória és huszárja*. Főszerepekben: Ivan Petrovich, Verebes Ernő, Else Elster. „M” *düsseldorfi gyilkos*, rendkívül izgalmas németül beszélő dráma. Rendezte: Fritz Lang.

Közkíváncsra prolongálva:

Tekézősport

Tekéző sport. A kolozsvári inségesek felsegélyezésére február hó 19-én a következő pályákon lesznek tekéző versenyek: az Oroszpályán, C. Victoriei No. 101. (Vendéglő, Dohánygyárral szemben). Tailpas-pályán, (Csizmadiaszinten) Str. Reg. Maria No. 23. Gárdan-pályán, Str. Bji No. 19. (volt Fodor-kert, Fürdő-utca). Turóspályán, Str. Magasie 13. (volt Raktár-utca). Budai-pályán, Str. Magasie No. 4-6. (Gépész-utca 6.) Szabó-pályán, Str. Lazar No. 33. Weipert-pályán, Str. Dorobantilor (volt Honvéd-utca 12-), de csak délután 2 órától estig. Nagy József vendéglőben, C. Victoriei No. 15., de csak délután 2 órától este 7-ig. Kovács-pályán, Str. Coghălniceanu No. 7. (volt Farkas-utca 7.), volt KAC, ahol a rendes versenyzést inkább hölgyek részére tartjuk fenn. — Lefolyt mérkőzések: Stop 12. és Rapid között a Weipert-pályán tegnap folyt le és a rendkívül izgalmas barátságos mérkőzést Porutiu dobása folytán a Rapid nyerte 134-123 pont arányában. (11-11 játékos). — Érdekes kihívás történt február 14-ére, keddre az Orosz-pályára, ahol a Remény és Rapid csapatok fognak újból találkozni. A reváns már a 6-ik találkozó lesz a két csapatnak, amelyből 3:2 a Rapid javára áll. — A tavalyi Remény-Matador sportaffér eldöntésére a Matador elnöke személyes sportpárbajra hívta ki a Remény elnökét, aki ha a kihívást elfogadja, szénzáccsal fog szökölni az első tekéző sportpárbaj megvívása. Mindkét fél erős játékos és elkeseredett ellenfelek.

RÁDIO

CSÜTÖRTÖK, február 9.

Bucuresti. 13: Gramofon. 14: Gramofon. 18: Könnyű és román zene. 19:25: Széleszene. 20: Rádiószaba legyetem. Utána operaelőadás.

Budapest. 10:15: Hangverseny. 13: Déli harangszó. 15:05: A rádió házikvintettjének hangversenye. 17: A magyar ember arca idegen tükörben. Hankiss János dr. előadása. 18: Horn János m. kir. kertészeti felügyelő. A gyümölcs szedése és raktározása. 18:30: A Mándits jazz-zenekar. 19:30: Gramofon. 20:15: Surányi Miklós felolvasása. 20:45: A Waldbauer-Kerpely vonósnégyes hangversenye. 23:45: Operetttrészetek.

Bécs. 12:45: Gramofon. 13:30: Kato-mazene. 16:35: Wolf-dalok. 18:05: Szórakoztató zene. 21:20: Szórakoztató zene. 23:20: Táncczene.

Biztosítsa pénzét!

Eladó olcsón, ötlakásos külvárosi ház. Jó karban. Viz, villany.

Cim a kiadóban. Ugyanők kizárva

Prima tőke elhelyezés!

Teához vegyen BONYHAY-féle májpástétomkonzervet 1 doboz ára: **10 lej**

Calea Traian No. 13. Calea Regele Ferdinand No. 16. és Strada Memorandului No. 4.

Hitler közeli bukásáról ír a német sajtó

BERLIN. Amint előre látható volt, a nemzeti szocialisták és a német nemzeti párt, amelyek tagjai Hitler elnöklelte alatt alkotják Németország kormányát, nem tudnak egy gyékényen árujni. A „Deutsche Allgemeine Zeitung”, amely tulajdonképpen a Hugenberg lapja, azt írja, hogy politikai körökben az a meggyőződés, hogy a Hitler kormány máris a végnapjait járja.

A lap hangsúlyozza, hogy Hugenberg maga kijelentette, hogy semmi esetre sem járulhat azokhoz a törvényekhez, amelyeket Hitler meg akar valósítani, mert az teljesen a nagykapitalisták ellen irányul, hiszen maga Hugenberg is Németország egyik legnagyobb kapitalistája. Eppen ezért — állapítja meg a lap —

a kormányválság kitörése minden percen várható.

Minden valószínűség szerint Hugenberg rövid időn belül kilép a kormányból és ez lesz a kezdete a Hitler-kormány bukásának.

FELFÜGGESZTIK A KOMMUNISTA PÁRT MŰKÖDÉSÉT

BERLIN. A berlini „Lokalanzeiger” szerint, amely lap a nemzeti szocialistákhoz közel áll, a birodalmi kormány elhatározta, hogy a választások idejére felfüggeszti a kommunista párt működését.

Ebben az esetben a kommunista párt nem jelölhet képviselőket és nem vehet részt a választási harcokban.

Véglegesen ebben az ügyben a kormány ma, vagy holnap hozza meg döntését. A nemzeti szocialista lapok hírül hozzák, hogy a kor-

Kolozsvári kis notesz

„A főszerkesztő” urral, még helyesebben: a „főszerkesztő” urakkal naponta egynehányszor találkozni szoktam. A korbón. A kávéházban. A fórum egynek-mely helyén. Potyaszínházban és potyamoziiban.

Határozottan kellemetlen pondró a „főszerkesztő” ur. Tapad. Ragad. Leválaszthatatlan. Eltaposhatatlan. Kinosan rugható ki. Előkelősége ordító. Könyöklése felháborító.

— És hogy mit szerkeszt a „főszerkesztő” ur?

— Önmagát főszerkeszti!

— A hangját. A modorát. A fel, le, be és kilépését. A kenyeres lányok előtti tekintélyét. A főur előtti fekete elbliccelését. A zsarolást. A szemtelenkedés hatásos mozzanatait. A bömbölő hangot. A fenyegetést. Ezt szerkeszti a „főszerkesztő” ur.

Egyebet semmit.

Mást sohasem.

Ki kell rugni, ahol jelentkezik. Ahol kívánságra nem tudja felmutatni az újságírószervezet által hitelesített újságírói igazolványát.

Ki kell ebrudalni, akárhogy is néz ki. Ha nagyfejű, köpködő, gorilla kinézésű és vastag keretű szemüveget visel. Vagy ha vörös, kopasz és lengő női járása. Ha halk beszédű és benyomott orru! Ha elegáns, vagy ferdesarku és kopott. Mert gazember.

Lapja sincs.

De esetleg lapja van. Törzslapja valamelyik fegyházban.

mány elhatározta, hogy Perosország minisztereinek, Braunt és belügyminiszterét, Seweringet, törvényszék elé állítja, mivel alkotmányellenes kampányt kezdtek meg.

MEGINDULTAK A VÁLASZTÁSI ELŐCSATÁROZÁSOK

BERLIN. A birodalmi választásokra eddig

14 párt nyújtotta be a listát.

Az ujonnan alakult pártok csak abban az esetben vehetnek részt a vá-

lasztásokban, ha azt a birodalmi belügyminisztere jóváhagyta. A kormány új intézkedése szerint csak olyan listát lehet benyújtani, amelynek hatvanezer aláírója van.

Ezek az intézkedések mutatják, hogy a kormány intenciója az, hogy az új választásokban minél kevesebb párt vehessen részt.

mert csak úgy gondolja elérhetőnek, hogy az új választások meghozzák a kívánt parlamenti többséget.

Madgearu csak 3 hónapra kérte a tisztviselői fizetésleszállítás megszavazását

BUCURESTI. A kamara tegnapi ülésén Madgearu pénzügyminiszter általános érdeklődés mellett kérte, hogy a tisztviselők fizetésének leszállítására vonatkozó törvényjavaslatot a kamara minden további vita nélkül fogadja el, mert ez a fizetésleszállítás, amint azt már egy ízben kijelentette, csak három hónapra, január, február és március hónapokra vonatkozik. A kormánynak nem célja a tisztviselők életlehetőségét megrontani és nincs szándékában ezt a fizetéslevonást az év többi negyedére is fentartani. A fizetés leszállítására vonat-

kozó törvényjavaslatot tegnap este a szenátushoz is beterjesztették.

KÉTÉVI MORATÓRIUM A KÜLFÖLDI ADÓSSÁGOKRA

BUCURESTI. Madgearu pénzügyminiszter a tegnapi minisztertanácsban beszámolt Lugoseanu miniszter genfi pénzügyi eredményeiről. Eszerint a külföldi hitelezők Románia adósságainak fizetéseire két évi moratóriumot adtak, aminek révén a kormány kétmilliárd és hatszáz millió lej takarít meg.

Statáriumot rendeltek el Törökországban a köztársaság ellenes mozgalom miatt

ANKARA. A köztársaság ellen mind nagyobb és nagyobb tömegek mozdulnak meg. Ezért Törökországban is a parlament különböző területeken ostromállapotot ren-

delt el. A török törvényeknek megfelelően a legszigorúbban járnak el azok ellen, akik a köztársaság felforgatásáért dolgoznak.

Gömbös magyar miniszterelnök Berlinbe megy Hitlerrel tárgyalni

BÉCS. Római útjához hasonlóan — jelenti Bécsből a kolozsvári „Patria” — Gömbös magyar miniszterelnök a napokban Berlinbe érkezik, ahol a magyar diplomácia már előkészítette az utat. Gömbös a német fővárosban azokat a tárgyalásokat folytatja, amiket Rómában kezdett Mussolinival az osztrák-magyar-olasz-német blokk megvalósítása érdekében. A budapesti revizionista körök — írja a „Patria” — meg vannak róla győ-

ződve, hogy Magyarország akciója csak abban az esetben lehet sikeres, ha Németország hozzájárulását is megszerezheti. A „Kölnische Zeitung” úgy tudja, hogy Gömbös Hitlernek lesz a vendége és első sorban Hitlerrel akarja megtárgyalni a közös front megalakítását annak érdekében, hogy a világ közvéleményét befolyásolhassák Európa jelenlegi határainak revíziója érdekében.

A Magyar Párt elvben hajlandó kartellt kötni a kolozsvári választásokra — volt szövetségeseivel

CLUJ-KOLOZSVÁR. A Magyar Párt kolozsvári tagozata tegnap foglalkozott a városi tanácsválasztások alkalmával követendő álláspontjának megállapításával. Elhatározták, hogy elvben a kartell megkötése mellett vannak, vagyis az eddigi pártok: a Magyar

Párt, szocialisták, zsidók és nemzeti-parasztpárt együttesen indulnának a választási küzdelembe.

Ma délután még egy értekezlet lesz amely meghatározza azokat a feltételeket, amelyek mellett a Magyar Párt a már elvileg elhatározott

kartellt megkötni hajlandó.

Ha a Magyar Párt a kartellt véglegesen létrehozta, úgy egyelőre négy lista indulása valószínű a kolozsvári választásokon és pedig: 1. Cătuneanu-féle szélső jobboldali, 2. nemzeti-parasztpárti (magyar-zsidó-szocialista), 3. ellenzéki román blokk, 4. kisiparosok és kis-kereskedők.

Tolvajnak nevezte a jegyzőt a kolozsi kereskedő, mert nem fizette ki a községtől járó követelését

CLUJ-KOLOZSVÁR. Érdekes ügyet tárgyalt ma a kolozsvári törvényszék III. szekciója. Padurariu Aurel kolozsi jegyző becsületsértésért feljelentette Harinean Titu szintén kolozsi lakos kereskedőt. A becsületsértésre az adott okot, hogy egy alkalommal a kolozsi iskolaügyi bizottság ülésén Harineanu tolvajnak bélyegezte Padurariu jegyzőt. A ma megtartott tárgyaláson aztán világosság derült az ügyre, amelynek hátterében egyéni érdekei húzódnak meg. A kolozsi községtanács az iskolaügyi bizottsággal Janovitz Mór fakeskedőtől szerezte be az idei télre az iskola faszükségletét. Harineannak, aki szintén kereskedő és fával is foglalkozik, ez nagyon zokon esett, annál is inkább, mert egyúttal tagja az iskolaügyi bizottságnak. Az iskola egyéb szükségleteit azonban Harineantól szereztek be. A községti pénztárban időközben megcsappant a pénz, s amikor Janovitz fakeskedő az általa szállított fa áráért jelentkezett, azt még ki tudta utalni a jegyző, de már

az utána következő Harinean-nak nem jutott pénz.

Ezzel aztán be is telt a mérték. Alig várta Harinean, hogy találkozhassék a jegyzővel, ami a bizottsági ülésen be is következett, megtámadta a jegyzőt és mindenki füle hallatára tolvajnak nevezte, aki ellopja a község pénzét. A törvényszék figyelembevételére a pénzért rettegő kereskedő lelkiállapotát, csak 500 lej fő, 100 lej mellékbüntetésre és 1 lej kártérítésre ítélte.

Dr. Janovics Jenőt megoperálták

BUDAPEST. D. Janovics Jenő, a kolozsvár—nagyváradi színház igazgatója, aki háromévtizedes színházigazgatói munkássága során, de különösen a színházi válság folyán az utolsó években végzett emberfeletti munkásságott, kimerült idegei helyreállítása céljából néhány hét előtt egy budapesti szanatóriumba utazott.

Az utóbbi napokban egészsége már annyira helyreállott, hogy haza akart utazni, de ezt a szándékát újabb komplikációk akadályozták meg.

Orvosai tanácsára sürgős műtétet kellett kiállania, mely, mint Budapestről jelentik, kitűnően sikerült.

Dr. Janovics Jenő a műtét után budapesti jelentésünk szerint, annyira jól érzi már magát, hogy egy-két hét múlva hazaérkezik és újra átveszi a Kolozsvár—nagyváradi színházi vállalatát igazgatását.

TÁRSADALMI ÉLET

(—) Szövetkezeti Értesítő címen a Gazdasági és Hitelszövetkezetek Szövetsége új szövetkezeti lapot indított, mint a központ hivatalos lapját. A lapot Petrovay Tibor szerkeszti. Felöleli a lap a hivatalos értesítések mellett az egész szövetkezeti eszmét és tájékoztatást nyújt egy bel, mint külföldi szövetkezeti életéről, mozgalmairól. A lap szerkesztősége és kiadóhivatala Kolozsvár, Unió-utca 12., a központ hivatalos helyisége.

(—) Új alapokra akarják fektetni a gazdák az állatbiztosítást. A biztosító intézetek közül alig egy-néhány foglalkozik állatbiztosítással. Amelyek foglalkoznak, azok pedig igen magas biztosítási díjakat állapítottak meg. Ez a körülmény Erdélyszerte arra kényszeríti a gazdákat, hogy falvakként maguk alakítsák meg kis biztosító társaságukat, mint gazdakörök biztositó, vagy segélyező szakosztályát. Így történt ez legutóbb Csik egy-néhány községében is. — Azon gazdaköröknek, vagy szövetkezeteknek, amelyek akár állatbiztosító, akár temetkezési társulatot ohajtanak létesíteni, díjtalanul küld szabályzatmintát az Erdélyi Gazdasági Egylet Kolozsvár, Attila-utca 10.

(—) Az Erdélyrészi Méhész Egyesület közgyűlése. Az erdélyi méhész társadalom élénk részvétele mellett tartotta az EME ezévi rendes közgyűlését és azt közvetlenül megelőzőleg első választmányi ülését. A közgyűlésen Kicsid Géza, az EME tb. elnöke elnökölt. Török Bálint főtitkár ismertette az egyesület 1932. évi tevékenységét. A közgyűlés tudomásul vette a működéséről szóló jelentést, ugyancsak az 1932. évi zárszámadásokat, mérleget és 1933. évi költségvetési irányzatot is egyhangulag elfogadta, majd az időközi választások rendjén az egyesület alelnökének választották meg egyhangulag Pohl Béla egyleti igazgató-választmányi tagot, az igazgató-választmányba pedig beválasztották Szigethy Jenő, Váradi Béla, Seyfried Ferenc (Kolozsvár), ifj. Palió Imre (Kolozs), Blénessy Károly (Csik-szentdomokos) és Feldmann Tivadar (Érmihályfalva) egyleti tagokat.

Aranyat és mindenemű ékszeranyagot legmagasabb Orlov ékszerüzlet, Fő-áron vesz postával szemben

(—) Dr. Nagy Géza előadása. Érdekes tárgyat fejtegetett az EME bölcsészeti szakosztályának február 9-iki szakülésén dr. Nagy Géza teológiai tanár „A protestáns egyháztörténetírás válsága” címen. Előadásában rámutatott arra, hogy a modern történetírás módszere: a szellemtörténet az események folyamataiban egy felsőbb szellemi hatalmat tételez fel. Ez az érték pedig nem lehet más, mint a természetfeletti Ige, mely a hit csodás ereje által működik. Az emberiség egyetemes történetének mélységeit csak a keresztény szellemű történetírás képes megérteni. Az érdekes szakelőadást szépszámu közönség hallgatta végig.

Havi 15000 lejes újabb semmittevő állást kívánnak felállítani a várostól

CLUJ-KOLOZSVÁR. Péntek délután döntött végre az interimár bizottság a városi hirdetésmények koncessziójának bérlete ügyében. Pénteken dől el, hogy egy hosszú kététes kimeneteli perrel gazdagodik-e Kolozsvár vagy pedig békés megegyezéssel intéződik el az „afijas” hónapok óta kavargó ügye.

Alkoncesszió bérítője, dr. Pap Sándor Deleu primárral lefolytatott tárgyalása után hajlandó azt a megoldást elfogadni, hogy kinlevőségeinek fejében 250 ezer lej kapjon a várostól. Ezért az összegért átadja a városnak a negyedmillió lej meghaladó követelését és lemond a további koncesszióról. Az eddig fizetett bérösszeg természetesen megmarad a város tulajdonában.

Amennyiben ezt a megoldást az interimár bizottság nem fogadná el, hosszas per indul meg a város és a bérítő között.

Az egész harc megértéséhez tudni szükséges azokat a kulisszatitkokat, amelyek ebben az ügyben az interimár bizottság lezárt ajtajai mögött lejátszódtak:

Egy bizonyos csoport, amelyik a nemzeti-parasztpárthoz közel áll, pár hónap előtt szemet vetett a erre a koncesszióra és úgy gondolták, hogy az interimár bizottságot

addig zaklatják, ameddig a jelenlegi bérletet felbontják. A bizottság egyes tagjai követték is az illető protekciós csoport elveit és megtették a koncesszió felbontására irányuló lépéseiket. Közben az „illető csoport” meggondolta magát és nem akarta vállalni a koncesszióval járó rizikót, hanem egész egyszerűen úgy irányította a dolgokat, hogy a város vegye saját kezelésébe az afisázt és közülük egyiket pedig havi tizenötezer lejes dotációval alkalmazza az iroda vezetésére.

Mindenesetre a közeljövő megmutatja, hogy az interimár bizottság mennyire látja szükségesnek egy újabb színekura igazán zsírosnak nevezhető állás kreálását a pártfegyelem szempontjából.

Ha a jelenlegi bérítővel differenciák támadtak s ezért a város ezt a szerződést likvidálni akarja — mi ez ellen nem szólunk, —

tiltakozunk az ellen, hogy a város a nyilvános árlejtés mellőzésével egyszerűen házikelésbe vegye az „afis-ügyeket, hogy újabb állás megalkotására legyen alap.

Elég a színekurákból. Tessék csak új árlejtést kiírni, ha a régi szerződést felbontják.

Ön sokkal takarékosabb ember,

mint szomszédja, de azért embertársi kötelessége őt figyelmeztetni arra, hogy sokkal hosszabb ideig él ruhája-fehérműje, ha azokat

CZINKWÉL tisztíttatja, festeti.

Pofont kapott a végrehajtó a színésznőtől, mert az ágyban is foglalni akart

BUDAPEST. Érdekes ügyben ítélt kezett az egyik budapesti járásbíróság. Somogyi Lucy táncosnő, az egyik végrehajtót, aki lakásán morderő tántul jár el, felpofozta. A végrehajtó ezért hatóság elleni erőszak címén feljelentette a táncosnőt, akit a bíróság három hónapi elzárásra ítelt.

Azonban a végrehajtó is pórul járt, mert rábizonyosodott, hogy a

végrehajtás ideje alatt a betegnek fekvő művésznőnek még az ágyába is belenyúlt.

Mikor aztán ezért megkapta a maga jól megérdemelt pofonját, annyira megfélemedezett magáról, hogy a táncosnő édesapját „aljas, piszkos zsidónak” nevezte. A bíróság a hatalmi túltengésben szenvedő végrehajtót is elítélte 50 pengő pénzbüntetésre.

Gyalog jött Magyarországból Romániába, hogy megszökött feleségét felkutassa a szerelmes férj, de lopásért négy hónapra ítélték

ORADEA-MARE-NAGYVÁRAD. Egy érdekes családi dráma epilógusa zárult be ma a törvényszék előtt.

Az ügy szála Magyarországra vezetnek vissza — és a főszereplő — a szenvedő fél, a megcsalt férj: Kovács Imre, akit a hűtlen asszony egy másik, egy fiatalabb legény kedvéért elhagyott. Amikor az elhagyott férj magához tért megle-

petéséből, az asszony már túljárt csábítójával Magyarországot határain.

Mit tesz ilyenkor egy szerelmes férj, akit a bosszu is hajt az asszony után?

Telérakta tarisznyáját a legszükségesebb holmikkal és egy holdvilágtalan éjszakán átszökött a határon, megkockáztatván, hogy a határőrök észreveszik és egy pár

ólmogolyót küldenek beléje.

De Kovács Imrénél ez alkalommal szerencséje volt. — Átjutott Romániába és megkezdte a hűtlen asszony felkutatását.

Kovács Imre végigkóborolt több erdélyi várost, az asszonyt sehol sem találta, végre Kolozsvárra, majd nagyváradra érkezett éhesen és lerongyolódva.

Itt megszánta egy csizmadiamester és valami alkalmi munkát adott neki, azonban a pénz, amit így keresett, kevésnek bizonyult, már pedig neki pénz kellett mindenáron, hogy

felkutatthassa hűtlen asszonyát.

Az elkeseredett embernek már csak egy lépés kellett, hogy zuhanjon a lejtőn lefelé. Kovács Imre, aki különben házasságának szerencsétlen fordulatáig becsületes, józan munkásember volt,

egy éjszaka belopózott egy Cucta nevű cipésmester műhelyébe és onnan öt pár cipő-felsőrészt vitt el.

Kovács Imrét elfogták.

A vizsgálóbíró előtt sirva könyörgött, hogy csak

addig engedjék szabadon, amíg a feleségét megtalálja, becsületességét adja, — hogy azután vissza jön és nem szökök meg.

A vizsgálóbíró, akinek bármilyen emberi részvét és megértés lakozik is a szívében, köteles a paragrafusokhoz tartania magát és így Kovács Imre a törvényszék elé került, ahol négyhónapi fogházra ítélték. Tiltott határátlépésért pedig a kolozsvári hadbíróshoz utalják át, ahol valószínűleg határátlépésért is elítélik.

Nem szabad magyarul uccafeliratokat alkalmazni Marosvásárhelyen, csak a szász-lakosságú városokban

TG.-MURES. A múlt év őszén a marosvásárhelyi városi tanács egyik ülésén Radó Sándor alpolgármester azzal a javaslatlall állt elő, hogy a román uccanevek mellett, tekintettel arra, hogy a város lakosságának 90 százaléka magyar, az uccaneveket magyarul is írja ki.

A tanács többsége ezt akkor el is fogadta. Egy román tanács-tag azonban ezt a határozatot megfélebbezte a kolozsvári tartományi revíziós bizottsághoz.

A revíziós bizottság helyt adott a felebbezésnek és megsemmisítette a tanács határozatát. A revíziós bizottság határozatát most már Radó felebbezte meg a bukaresti központi revíziós bizottsághoz.

A központi revíziós bizottság elutasította Radó felebbezését azzal az indoklással, hogy az állam hivatalos nyelve román és így alkotmányellenes volna, ha bárhol az ország területén az uccák neveit a románon kívül más „idegen nyelveken” is kiírják.

Érdekes, hogy ezzel az elvi jelentőségű döntéssel szemben Erdély több száz lakossággal bíró városában három nyelven vannak kiírva az uccanevek: román, magyar és szász nyelven.

Keménygallért kifogástalanul, legszebben mos a „CRISTAL” Cluj. Cégtulajdonos Tóth:

H I R E K

Naptár Február. 10. Péntek. Róm. kath. Elvira. Prot. Elvira. Góg. Paul. Izr. Sehath.

Jó estét!

BESZÉLGETÉS BERLINBEN.

— Milyen Hitler, mint kancellár?
— Egészen jól fest...

MUNKANÉLKÜLSÉG.

— Hallotta? A liberálisok Lapedatu volt minisztert jelölték kolozsvári polgármesternek.
— Ugy látszik, ezzel akarják enyhíteni a munkanélküliséget...

VIGALMI ADÓ AMERIKÁBAN.

— Mi baja, Smith úr?
— Megverte az anyósomat s elítéltek 5 dollár és 50 cent pénzbüntetésre.
— Mi az az 50 cent?
— Vigalmi pótdadó...

Látta már a Szinkör mozgóban a „NEM KÉRDEM, KI VAGY?-ot — Ha nem látta, siessen azonnal meg nézni. — Ha látta, siessen és nézze meg még egyszer!

— **Inspekción** gyógyszerárak. Dr. Olariu, Str. Regina Maria (Deák Ferenc-ucca), Minerva, Cal. Regele Ferdinand (Ferenc József-ut) 28., Lukács, Str. Memorandum (Unió-ucca).

— **Időjárásjelentés.** A budapesti meteorológiai intézet időjárásjelentése szerint a hőmérséklet fokozatos felmelegedése várható, helyenként esővel.

— **Fiugyermeke született Anna királyi hercegasszonynak.** Anna királyi hercegasszonynak, a fiatal József főherceg feleségének tegnap egészséges fiugyermeke született. Az örömdetes családi esemény alkalmából számosan keresték fel a főhercegi párt szerencsekívánataikkal.

— **Szabaddábrhelyezték a munkanélküli tüntetésben résztvevő ifjú munkásokat.** A kolozsvári törvényszék vádtaácsa a napokban letartóztatott Rácz István ifjúmunkást, akit a vasárnapi munkanélküli tüntetés alkalmával tartóztattak le. Ideiglenesen szabaddábra helyezte.

— **112 kihágási ügyet tárgyaltak ma a kolozsvári törvényszéken.** Rekordteljesítményt végzett ma a kolozsvári törvényszék IV. székében, amennyiben reggel 9 órától déli 12 óráig pontosan 112 különféle kihágási ügyben hozott ítéletet.

— **Romániába szöktek Magyarországból, mert itt akartak munkát találni.** A múlt év júliusában Kerekgyártó György és Tóth József magyarországi parasztlegények Romániába szöktek, mert azt remélték, hogy itt elhelyezkedést találnak. Ugyanakkor Demeter Ion és Varga Károly román polgárokat, akiknek Magyarországra szóló utieleük volt, az utieleük lejártá után visszatolonították Romániába. 72 napi vizsgálati fogság után most kerültek a hadbíróság elé, amely Kerekgyártó Györgyöt 3 havi, Tóth Józsefet 4 havi elzárásra ítélte, míg Demeter Ion és Varga Károlyt szabaddábra helyezték, miután ezek katonai kötelezettségüknek eleget tettek Romániában.

— **Gázrobbanás egy halottal.** Holzminden városkában, Cassei mellett, szombaton borzalmas gázkatasztrófa történt. Az erős fagy miatt az egyik bérházban megrepedt a gázcső és a világító-gáz az egész házat elárasztotta. Egy hentesmester felesége meghalt.

— **Halálsorompó Sziléziában.** Átrobogott a vasúti síneken a sziléziai Schönefeld vasútállomása körül egy gépkocsi, amelyben négyen ültek. A boroszló—glogau-i személyvonat elsodorta a kocsit és mintegy 600 méterre magával hurcolta. A bentülők közül ketten meghaltak. A harmadik súlyosan, a negyedik könnyebben megsebesült.

— **Trockij Szovjet-Oroszország amerikai elismeréséről.** Az Amerikában megjelenő „Liberó” című napilap írásbeli nyilatkozatot közöl Trockijtől. A konzervatív lap szerkesztősége néhány kérdésre kért választ. A nyilatkozat abból az alkalomból történt, hogy Amerikában most folynak a tárgyalások Szovjet-Oroszország hivatalos elismeréséről s e cikk címe is: „Elismerik-e a szovjetet, mint hivatalos államot?” Ujat nem mondott most sem Trockij, legfeljebb csak elismételte azt, amit előtte már mások is mondtak. Tudnunk kell még, hogy Trockij ma is úgy ír s beszél, mintha még mindig ő lenne kormányon.

Látta már a Szinkör mozgóban a „NEM KÉRDEM, KI VAGY?-ot — Ha nem látta, siessen azonnal meg nézni. — Ha látta, siessen és nézze meg még egyszer!

— **Ausztriában is változatlan a helyzet.** Az esti lapok jelentik, hogy Steyrben munkanélküli-tüntetések voltak. A tömeg meg akarta ostromolni a városházát és azt követelte, hogy a munkanélküli segélyeket ne csökkentsék. A hatóságok közbelépésére a tüntetők széjjeloszlottak.

— **Szerelmi okokból követett el önmerényletet az „Irja hadnagy” szerzője.** Meller Rózsi, az „Irja hadnagy” szerzője az állítólagos gyilkossági merénylet után már jobban lett s kihallgatása során bevallotta, hogy valóban önmerényletet követett el. Az önmerényletnek — vallomása szerint — szerelmi indító okai voltak. Egy udvarlójával valami okból összekülbözött, ez az emeleti ablakból leugrott a mélységbe és összetörte magát. Meller Rózsi az önmagán ejtett sebekkel azt akarta elérni, hogy a mélyen megsértődött udvarló rokonszenvét visszaszerezze és hogy ugyanabba a kórházba kerüljön, ahol a sebesült udvarló fekszik. A nagy szenzációt keltő merényletnek ez a fordulata természetesen még szenzációsabb érdeklődést kelt Bécsben és Budapesten.

— **Felhívás!** Felkérem mindazokat, akiknek a volt kolozsvári Nép bank és Zalogház Hitelintézetnél kötött betétje van és azt nem tudja felvenni, közös megbeszélésre jöjjenek egybe hozzám február hó 11-én, délután 3 órakor, hogy megbeszélhessük azokat a módokat, amelyek helyesek lennének arra, hogy pénzünket a banktól valamiképpen megkaphassuk. Cservenka András Cluj, Regele Ferdinand 46., udvarban.

— **Dinamit volt a fehérműs-ládában.** Elhalt férje fehérműs-ládáját akarta fölnyitni özv. Gregorszky Józsefné ternasztentandrási asszony és mellette állott hat éves kislánya. A láda fölnyitáskor hatalmas robbanás, reszkettette meg a levegőt, amely a kisfiu balkezét letépte és a fején súlyos sérüléseket ejtett. Az anya fején és lábán ugyancsak súlyosan megsebesült. A kisfiu állapota életveszélyes. A csendőrségi vizsgálat megállapította, hogy a ládában dinamit volt.

— **Megfojtotta és bőröndbe rejtette újszülött ikreit egy cseléd-leány.** Az egyik párisi állomáson a rendőrségi emberek egy feltűnően büzlő koffert találtak. Mikor felbontották, megrökönyödve állapították meg, hogy abban két ikercsecsemő, holtteste van. A bevezetett nyomozás megállapította, hogy a csecsemőket szülés után anyjunk, egy 27 éves cselédleány, megfojtotta és bőröndbe rejtette, amit aztán a pályaudvaron helyezett el. A gyilkos anyát letartóztatták.

— **Feleségének csábítójára rálőtt egy kereskedő, de a törvényszék felmentette.** Hónapokkal ezelőtt Pischny János buziási kereskedő revolverből többször rálőtt Ludovic Jenő fiatalemberre, aki azonban nem sebesült meg. A merénylet oka az volt, hogy Pischny az azal gyanúsította meg Ludovicot, hogy a feleségét elcsábította. Most foglalkozott a temesvári ítélőtábla a minden komolyabb következmények nélkül járó mérenyletrel és mivel a kihallgatott tanúk Ludovic ellen vallották, Pischnyt a vád és következményei alól felmentette.

Látta már a Szinkör mozgóban a „NEM KÉRDEM, KI VAGY?-ot — Ha nem látta, siessen azonnal meg nézni. — Ha látta, siessen és nézze meg még egyszer!

— **Lopással vádolt községi rendőr a törvényszék előtt.** Buciman Péter hidegkuti községi rendőr állott ma lopás kísérletének vádjával terhelten a törvényszék előtt. Buciman Péter ellen az a vád, hogy egyizben, amikor egyedül volt a község-házán, egy, a kezébeeső kis kulccsal ki akarta nyitni a Wertheim-kasszát, azonban a kísérlet nem sikerült, a kulcs beletört a zárba. Amikor a pénztáros ki akarta nyitni a Wertheim-szekrényt, észrevette a beletört kulcsot és miután egyedül a községi rendőr tartózkodott állandóan a község-házán, őt vették gyanúba. A törvényszék Buciman Pétert felmentette a vád- és annak következményei alól, mert az általa használt kulcs amugy sem nyitotta volna a Wertheim-szekrényt s így a lopás kísérletének lehetősége nincsen kimérítve.

— **Amikor a vonat téved el.** A páris—bourgesi expresszvonat vezetője a párisi Orsay pályaudvarról történt elindulás után félórával észrevette, hogy ismeretlen tájakon halad és bár nagy kőd volt, mégis feltűnt neki, hogy ezen az uton sohasem járt még a vonatával. Vég re megérkezett Cherry állomásra és ekkor kiderült, hogy a vonat eltévedt Valószínű, hogy a vonatot már Párisban rossz sínparra állították, de a mozdonyvezető a nagy kődben akkor vette észre a tévedést, amikor már egy másik útvonal első állomására befutott.

— **Kikötőmunkás-sztrájká szélesedett az ír vasutassztrájk.** Az ír vasutassztrájk a belfasti kikötőre is áttért és a dokkmunkások szombaton beszüntették a munkát. Belfast és Dubin között a vasutassztrájk folytán minden forgalom megszűnt. Vasárnaptól kezdve a postaforgalmat az ír szabadállam és az ulsteri tartomány fővárosa között repülőgépen bonyolítják le.

— **Nyomor az arany hazájában.** A munkanélküliek száma Franciaországban január havában tovább emelkedett. A hivatalos kimutatás szerint az államilag segélyezett munkanélküliek száma január végén 35 ezerrel emelkedett. Tavaly január végén a statisztika 241 ezer munkanélkülit tüntetett fel.

— **Huszonkét diákgyermek szökött meg a szülei háztól a rossz bizonyítvány miatt.** A pozsonyi Magyar reál gimnázium 22 fiatal, 13 éves kisdíákja a rossz félévi bizonyítvány miatt nem mert hazamenni a szülői házba. A kisdíákok közös elhatározással megszöktek és gyalog akartak eljutni Burgenlandon keresztül Magyarországra. Hatot a határőrök letartóztattak közülük, míg a többi hollétéről egyelőre nem tudnak. Az elfogott kisdíákok elmondták, hogy utközben a nagy hidegtől és éhségtől sokat szenvedtek és jószívű földművesek látták el őket élelemmel.

— **Megölte egy leányasszony újszülöttjét és a holttestet az ország-utra dobta.** A nagyváradi vasútállomási rendőrség emberei a Bihar-püspöki országuton újságpapirba csomagolva egy 2 hetes csecsemő holttestét találták. Az eddigi vizsgálat megállapította, hogy a csecsemőt Kántor Ilona biharpüspöki 17 éves leány ölte meg. Mivel a gyermekgyilkos nő állapota a szülés miatt súlyos, egyelőre a bábaképző intézetbe internálták s ágyához rendőrt állítottak.

Látta már a Szinkör mozgóban a „NEM KÉRDEM, KI VAGY?-ot — Ha nem látta, siessen azonnal meg nézni. — Ha látta, siessen és nézze meg még egyszer!

— **Megkerült egy halottnak hitt, cigányok által elrabolt feltűnő szépségű leány.** Néhány nappal ezelőtt Csernovitz mellett egy mezősegen cigányok táboroztak. Az arajáróknak feltűnt a cigánykavánban egy tizenhétéves meglepő szépségű fehérarcú leány, aki semmiképpen nem illett a cigányok közé. Jelentést tettek a rendőrségnek, amely megállapította, hogy a leányt egy évvel ezelőtt Hotin községből elrabolta egy cigánylegény és életveszélyes fenyegetésekkel kényszerítette, hogy a cigánykavaránnál maradjon. A leányt átadták szüleinek, akik gyermeküket már halottnak hitték.

Női színes cipők!

Lei 150

Lei 200

Lei 250

olcsó elárusítás!

EL-KA

cipőáruház Cluj, Reg. Ferdinand 16.

Királyok kriptájában helyezik örök nyugalomra a magyar nemzet nagy halottját: Apponyit

BUDAPEST. Nem múlik a gyász, nem enyhül a fájdalom Apponyi halála felett. A roppant tölgy kidőlése megrendítette az erdőt, amely hazájának büszkén mondotta magát, de megremegtette a szűk határokon túl a világot is, amely mély tiszteletben és megindultán áll Apponyi koporsója mellett.

APPONYI TEMETÉSE

Kedden délelőtt temetik Magyarországnak legnagyobb fiát, Apponyit és a nemzet gondoskodott arról, hogy ez a hallhatatlan férfiú méltó helyet kapjon örök nyugalomra. A budai koronázó Mátyás-templom kriptájába temetik el Apponyit, akinek a hulláját bebalzsamozták. A mai nap folyamán még Apponyi teteme a genfi Szent József plébánia-templomban van felravatalozva, ahol mindenki megtekintheti a nagy halottat. A templomi beszterelés és gyászistentisztelet után pénteken este hat órakor indul el Apponyival az a gyászvonat, amely holttestét Magyarországra szállítja.

A GYÁSZMENET

A magyar miniszterelnökségen megtartott értekezleten elhatározták, hogy az Apponyi gróf holttestét hazaszállító kocsit már az országhatáron gyászünnepek keretében fogadják és ehhez hasonló fogadtatás lesz Magyaróváron, Győrött és Komáromban is, valamint a Keleti-pályaudvaron is, hová szombaton este 10 órakor érkezik meg és Mészáros érseki helynök fogja beszterelni. A gyászmenet a Rákóczi-úton, Erzsébet-körúton, Andrássy-úton, Vilmos császár-úton és az Alkotmány-uccán keresztül vonul az Országház elé, ahol a kupolacsarnokban ravatalozzák fel. A nagy közönség vasárnap reggel 9 órától délután 5 óráig tekintheti meg a felravatalozott koporsót, hétfőn pedig reggel 9 órától délután 1 óráig. A temetési szertartás kedden délelőtt 10 órakor kezdődik. A beszterelést pedig Serédy Jusztinián bíboros hercegprímás végzi. Innen viszik a nagy halottat a koronázó Mátyás-templom kriptájába, ahová eddig csak királyokat temettek.

A KÜLFÖLDI SAJTÓ A LEGNÉPSZERÜBB HÖSRŐL

GENF. Apponyi Albert gróf halála osztatlan részvétet keltett a nemzetközi sajtóban. Ugy a francia, mint az angol, német és osztrák lapok a legmelegebb részvét hangján írják a nagy államférfiúról és a legnépszerűbb hősről. A magyar nemzet számára, de a világ minden tájáról érkeznek részvét-táviratok.

TITULESCU RÉSZVÉTTÁVIRATA

GENF. Titulescu, Románia külügyminisztere, a következő szövegű táviratot küldte Apponyi özvegyének Genfben:

„Mélyen lesújtott és fájdalommal töltött el Apponyi gróf halála. Ő volt az, akiben én a megtestesült hazafiságot láttam, emellett azonban emelkedett szelleme, utóérhetetlen intelligenciája és kiváló tehetsége valósággal lenyűgözött mindíg. Teljes szívemből fáj a nagy ember halálát és osztozom abban a kegyetlen végzetben, amely Magyarországot érte egyik

Az „Universul” is ír Apponyiról

GENF. A népszövetségi sajtóteremben, valamint a ijeszerelési konferencia termében Apponyi halálával kapcsolatosan a magyar delegáció tagjai Apponyi élettrajzát fűggesztették ki. Többek között az életrajzban ez az adat is szerepel:

„1905-ben, amikor Apponyi gróf a Wekerle-kormány közoktatásiügyi minisztere volt, a parlamentben a kisebbségi oktatásról szóló ügynevezett „Apponyi-törvényt” szavaztatott meg. A delegáció tagjai ezt a törvényt úgy kommentálták, hogy Apponyi

már akkor sokkal szabadabb szellemben kezelte a kisebbségi kérdést, mint a háború utá-

Ottó és Zita részvétávirata

GENF. Gróf Apponyi Albert özvegyének Zita excsászárné a következő táviratot küldötte: „Mély fájdalommal osztozom az Ön és gyermekeinek, valamint az egész magyar hazának a gyászában. Teljes szívemből imádkozom ezért a nemes halottért, aki mindvégig hű maradt királyához, az én szomorú száműzetésemben pedig a legfenkötebb tanácsadó volt. Aláírás: Zita”. Ugyanakkor Apponyi özvegye Habsburg Ottó főhercegtől a következő szövegű táviratot kapta:

Az egész világ hódol Apponyi szellemének

GENF. Paul Boncour francia külügyminiszter, volt miniszterelnök Apponyi haláláról a következőket mondotta:

— Apponyi a külföldi delegátusok közül testben és lélekben úgy kimagaslott, mint a Mont-Blanc kiemelkedik a többi hegyek közül. Amikor Apponyi nemes homlokát láttam a népszövetségi teremben, sokszor elgondolkodtam: Milyen nagy problémák ütköznek össze ebben az emberben? Itt körülötte az egyenlőség és a demokratikus fejlődés, ő pedig keneteljes papja a leggyényibb fentartásnak és a fejlődési lehetőségeket megadni kívánó világfelfogásnak. Neki szabadon kellett mozognia, hogy fájának egész erejét kibonthassák benne, utaznia, gondolkodnia, értékeznie emberekkel, imádkoznia és megszoknia. Gyönyörű volt az összhang ennek az embernek az egész életében, egész tevékenységében.

Sir Eric Drummond, a Népszövetség főtitkára rendkívül elismerő és megleghangú levelet intézett gróf Apponyi özvegyéhez.

legműködesebb szolgájának elvesztésével, de ugyanakkor minket is ért, akik a közérdekért dolgozunk, mivel elvesztettük egyik legdicsőségesebb és legfényesebb képviselőjét. Meghajlok a nagy halott emléke előtt és kérem, Asszonyom, fogadja a legmélyebb tisztelettem mellett őszinte részvételemet. — Aláírás: Titulescu”.

ni utódállamokban kezelik azt ma.

Az „Universul” megjegyzi, hogy az élettrajznak ez a kitétele rendkívüli szenzációt keltett a népszövetség diplomáciai köreiből és általában mind megegyeztek abban, hogy a nagy államférfiú életében voltak sokkal dicsőségesebb és kiemelkedőbb pontok, mint az és éppen ezért ezt ki hagyhatták volna, mert hiszen mindenki ismeri — írja az „Universul” — hogy az a bizonyos „Apponyi-törvény” nemhogy a kisebbségek jogait biztosította volna a régi Magyarország területén, hanem éppen az ellenkezőjét célozta.

„Mélyen lesújtva állok a nagy magyar hazafi koporsója előtt. Az egész magyar nemzettel együtt siratom annak az embernek a halálát, aki a boldog és szomorú időkben egyaránt több, mint egy fél-évszázadon keresztül életét hazájának szentelte. Ezenkívül gyászolom azt, aki a leggyászosabb korszakban zászlóvivője volt a jogfolytonosságnak. Mélyen megszorodva imádkozom az én pótolhatatlan atyai barátomért. Aláírás: Ottó”.

Gróf Cziráky József, Zita exkirályné főudvarmestere Genfben utazott, hogy hatalmas babérkoszorút helyezzen a királyi család nevében Apponyi ravatalára. Gróf Cziráky egy budapesti virágüzletben két óriási nehéz selyemszallagot csináltatott, az egyik szallag piros színű és rajta a felírás: „Ottó”, a másik fehér és „Zita” felírást viseli. A zöld babérkoszorút Genfben téteti rá a főudvarmester ezekre a szallagokra.

KILENC NYELVEN BESZÉLT ÉS IRT APPONYI

BUDAPEST. Apponyi halálával kapcsolatosan nem érdektelen megemlíteni a nagy államférfiú szónoki és nyelvtudási tehetségéről. Nem csak a magyar közvélemény, hanem az egész külföld előtt is köztudomású, hogy Apponyi, aki hazája érdekeit három világnyelven védte, minden idők egyik legnagyobb szónoka volt. Kossuth Lajos óta Magyarországnak nem volt ilyen nagy szónoka. Apponyi óriási felkészültségén kívül nem csekély mértékben páratlan nyelvtu-

dásának köszönhető nemzetközi sikereit, mert kilenc nyelven tökéletesen beszélt és írt.

A KEDDI GYÁSZSZERTARTÁS PROGRAMJA

BUDAPEST. A magyar képviselőház tegnap este ülést tartott, amelynek napirendjén megállapították gróf Apponyi temetésének programját. Apponyi holttestét szombaton este érkeznek a Keleti pályaudvarra, ahonnan egyenesen a képviselőház kupolacsarnokába viszik, ahol felravatalozzák. A temetési szertartás kedden délelőtt lesz. A gyászszertartást a hercegprímás végzi. Ezután következnek a búcsúztató beszédek, amelynek befejeztével a gyászmenet a budavári koronázó templomba megy. Itt újra felravatalozzák a holttestet, amelyet Mikes János püspök újból beszterel. A Budai Dalárda éneke után a koporsót a templom kriptájában helyezik el.

Március 1-én kezdődik a sorozás, március 15-én vonulnak be az ujoncok

BUCURESTI. A hadügyminisztérium hadkiegészítő bizottsága elrendelte, hogy az 1933-as korosztálynak 1933 március 15-én kell bevonulnia. Ugyanazon a napon vonulnak be a szkimbások is. A bevonulandó ifjak a fentjelölt napon kötelesek az illető hadkiegészítő bizottságnál jelentkezni. A hadügyminisztérium ugyanakkor elrendeli, hogy az 1934-es korosztály sorozása 1933 március 1-én kezdődik az egész országban.

Csikmegyében bojkottálják a községi választásokat

MERCUREA-CIUC. A csikmegyei Mindszent község lakosai megtagadták a községi választásokon való megjelenésüket. A csikmegyei prefektus minden erőlködése ellenére sem jelent meg egyetlen szavazó sem a szavazóhelyiségekben, úgyhogy a prefektus kénytelen volt a választásokat március 7-re elhalasztani. Azonban teljesen valószínűnek látszik, hogy a polgárok akkor sem fognak választani. Ez az egyetlen eset, amely eddig megtörtént és óriási feltűnést keltett politikai körökben.

Vallásügyi újítások Törökországban

SZTAMBUL. A Bruszából visszatérő Kemál pasa a sztambuli pápának szigorú rendeletet adott. A rendeletben Kemál elrendeli, hogy Sztambul összes mecseteiben a rendelet megjelenésétől számítva az imádkozást török nyelven kell végezni, még pedig a hagyományos arab nyelven. A rendelet éles visszhangot keltett az egész országban, sokan nem vetették alá magukat. Az ilyen papokat, akik nem engedelmességek, Kemál ellentmondást nem tűrő rendelete alapján börtönbe zárták. Kemál meggyőződve, hogy ez az újítás is rövid idő alatt keresztülvihető.